

Népszerű az ifjúsági takarékbetét

Az ifjúsági takarékbetét egy év alatt népszerű lett. Országsszerint 118 ezer, vidéken 90 ezer, a fővárosban 28 ezer takarékbetét szerződést kötöttek, vagyis vállalták, hogy 5 éven keresztül havonta rendszeresen 100—400 forintot tesznek takarékbába.

Az MTE SZ elnökségi ülése

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Csongrád megyei elnöksége ülést tartott tegnap, szerdán délután. Az elnökség tagjai meghallgatták dr. Erdélyi Ferencnek, az MTE SZ megyei titkárnak beszámolóját a nyári rendezvényekről.

Az egyesület elnökségi ülésén a nemzetközi kapcsolatok bizottságának vezetője, dr. Kuraly Antal értékelte, az MTE SZ és a DIT (a szabadkai műszaki és természettudományi egyesület) közötti munkakapcsolatok eredményeit. Az elnökség elfogadta a jövő évi munkatervét és az egyesület költségvetését.

A kozmikus kutatások hasznáról

Az asztronautikai szakosztály klubestje

Hétfőn a hazánkban járt ifjú szovjet tudósok küldöttsége klubesten jelent meg az MTE SZ műszaki klubjában. A magyar és szovjet fiatalok találkozája ismerkedéssel és beszélgetéssel teit, majd Jevgenyij Alekszandrovics Sarkov kandidátus előadása hangzott el. Előadásában vázlatos képet adott az űrkutatási programokról, amelyek a népgazdaság számára gazdasági hasznot jelentenek.

Az ilyen kutatásokat az úgynevezett alkalmazott mesterséges holdak felhasználásával végzik. Fő kutatási területeik: a geológia, a híradástechnika, a geodézia, a meteorológia, a halászat és a mezőgazdaság. A kutatási módszerek optikai, infravörös, passzív hőklokációs és rádióklokációs mérésekből állnak.

Optikai megfigyeléseket fotografikus úton a műszertartály visszahozásával vagy televíziós közvetítéssel végeznek. A látható sugárzás színképelemzésével kapott adatokat rádiótelemetriai módszerekkel veszik a mesterséges holdról. Különösen jó felhasználási területe az optikai megfigyeléseknek a meteorológia.

Az infravörös mérés és fényképezés nyújtja a nép-

gazdaság számára a legtöbb hasznot, s jelentősége abban áll, hogy ilyen módszerrel a Föld éjszakai oldala is vizsgálható.

Passzív hőklokációs mérésekkel megmérhető a tenger hullámzása. Ilyen jellegű vizsgálatokat végzett a Kozmosz 243 a 8 és 135 mm hosszúságú rádióhullámok segítségével, emellett fölvetette a Csendes-óceán hőmérsékleti térképét is. A Kozmosz 335 a tengervíz hullámzásának és habzásának mérését végezte.

Az aktív rádióklokációs méréseknel a mesterséges hold nem a talajról származó rádiójeleket fogja fel, hanem maga is rádiójeleket bocsát ki az extrém magas frekvenciák (EHF) tartományában, és azok visszaverődését észleli.

Sarkov megemlítette, hogy sikerült mesterséges holdak mérésével bizonyítani: az emberiség nem ismeri még saját égitestét, a Földet sem. Így meglepő adatokhoz jutottunk hidrológiai mérésekkel a jégtakaró nagyságára és a Föld vízháztartására vonatkozóan. Az ilyen eredmények jelentősek a mezőgazdaság számára, de az árvízvédelem szempontjából is rendkívül fontosak lesznek. A szputnyikok mérései alapján a térképek 30 százalékát újra kell készítenünk, az óceánok szigeteit megváltoztatják helyüket és alakjukat. Sikerült térképet készíteni az Antarktisz olyan területeiről, ahol ember még sohasem járt.

A mesterséges holdakról érkező információmennyiségre jellemző, hogy a Kozmosz 243 (1969) adatainak feldolgozását máig sem fejezték be.

Hozzászólásokra adott válaszaiban Sarkov bővebben is beszámolt az infravörös tartományról készített színes fényképfelvételek (a multispektrális technika) jelentőségéről.

A közönség előtt kevésbé ismeretes ez a kutatási eljárás. Lényege az, hogy infravörös kép különböző hullámhosszúságú sugarai a filmen a látható fény színeiben jelennek meg. A nagy hullámhosszúságú sugarak területek, sőt a növénybetegségekkel fertőzött területek jól megkülönböztethetők. Ez ideig mintegy 40 000 növényfaj azonosításai jégeit dolgozták ki. Sarkov érdekességként megemlítette, hogy tavaly egy szovjet nagyzemről ilyen fénykép alapján derült ki, hogy forró szennyező anyagokat bocsát a közeli folyóba. A folyónak ez a szakasza élénkörös színben jelentkezett a képen. Jelenleg kutatási stádiumban van ez a technika, de remélhetőleg már a közeljövőben átadható lesz a gyakorlatnak.

Zana János

Szükséges ideiglenesség?

Két úgynevezett felvonulási épület képehez fűztünk kommentárt lapunk szeptember 4-i számában Ideiglenes ideiglenesség címmel. Ebben — elismerve, hogy nemcsak az építkezések idejére, hanem néha más gondok megoldására is szükségesek ezek a házacska —, kifogásoltuk, hogy túlságosan hosszú ideig rontják a városképet. A kommentár hivatkozott a kerületi hivatal által hozott határozatokra, amelyekkel — lebontás, pénzbírság stb. — végessé kívánják tenni a felvonulási épületek életét. Cikkünkre a Hajnóczy utcai felvonulási épületet fenntartó vállalat, a DÉLÉP igazgatójától, Sipos Mihálytól kaptunk választ.

Leveléből kitűnik, hogy nem mindenben ért egyet a cikkben foglaltakkal, a mellékletből pedig az, hogy panaszt terjeszt elő a tanácsi hivatal által hozott határozattal szemben a városi tanács elnökéhez, azzal a kéréssel, hogy a Kígyó utcai építkezés kivételzésére való

tekintettel, biztosítsa a város a felvonulási épület fennmaradását 1972. szeptember 15-ig. Erre azért van feltétlenül szükség a DÉLÉP szerint, mert a Kígyó utcai építkezéshez többszöri kérés ellenére sem adott a tanács olyan területet, ahol a Hajnóczy utcaihoz hasonló felvonulási épület lehetett volna összeszerelni vagy építeni. Most pedig már a bontás a fontos építkezés előrehaladtát veszélyeztetné. Másrészt a felvonulási épület nélkül nem volna lehetséges azoknak a szociális normáknak a biztosítása, amelyek szükségesek a dolgozóknak.

„Nincs tehát arról szó — idézzük Sipos Mihály sorait —, hogy az épületet „csak azért is” fent kívánjuk tartani, dacolva a határozatokkal, bírságokkal stb.-vel, hanem az az irányadó tényállás, hogy kényszerhelyzetben vagyunk, a felvonulási épületet illetően, és ilyen körülmények mellett biztosítanunk kell a kormány által kiemelt létesítmény befejezési határidejét.”

Dehogyan szabálytalanság

Köszönetet mond utastársai nevében is Tapodi Gyula (Röszke, Felszabadulás u. 58.) annak a gépkocsivezetőnek, aki a GA 65-29 rendszámú csuklós buszt vezette szeptember 24-én reggel, a Szedeg-Röszke-országhatár járaton. A röszkei elágazás feltételes megállóhelyén már felszálltak az utasok, továbbindult a busz, amikor a gépkocsivezető meglátta, hogy egy idős néni szaladt a megállóhoz, és a megállótól mint-

egy 50—60 méternyire megvárta, s felvette kocsiára a nénit. „Lehet, hogy a Volán szabályzatában ez nem megengedett, mégis ez az emberség az utasokból olyan jóérzést váltott ki, hiszen úgy éreztük, hogy ha a szabályzatba nem is fér bele, a segítőkészség ilyen megnyilvánulása mindenkinek jólesik!” — írja. Az emberség pedig belefér szabályainkba!

Nem kell a gesztenye

Unokája nevében panaszokodik Gallasz Lajos (Bártfai u. 20.), hogy az összegyűjtött 30 kiló vadgesztenyét nem vették át a MEH felvásárlótelepen. Nagy csalódás volt ez a kisgyerekeknek, hiszen kárba vesztett munkája. Azt kérdezi — a többi szorgalmas gyerek nevében is —,

hogy érdemes-e gesztenyét gyűjteni? A Csongrád—Békés megyei MEH Vállalattól Tóth András válaszolt: az idén nem veszik át a vadgesztenyét, ugyanis ők sem tudják senkinek továbbadni, nem igényli az ipar a vadgesztenyét.

Garancia

— csigasebességgel

Ismerősöm 1969 végén NDK-gyártmányú reka-miét vásárolt a szegedi BÜTORÉRT-áruházban. Használta egy darabig, ám csakhamar észrevette, hogy a bútorszövet úgy hullatja szálait, mintha vedlene. Májusban bejelentette a hibát a BÜTORÉRT garanciális megbízottjánál, Kendi György szegedi kisiparosnál, aki szolgálatkészben és késedelem nélkül megvizsgálta, s közölte: a panasz jogos, a bútor ki-javítható, vagy kicserélhető. A vállalati szabály szerint írt egy jegyzőkönyvet, s azzal bocsátotta el a póru-ljárt, bútortulajdonost, hogy a BÜTORÉRT-től majd kap értesítést. Eltelt a június, a július — hol vagyunk már a törvényben előírt 30 napos garanciális határidőtől! — mire a türelmét vesztett vásárló megsürgette a dolgot az áruházban. Igérték, intézkednek, s mint ahogy erről meggyőződött, Dunaj Pálné, az áru-ház vezetője azonnal televezett, telefonált. De egy hó-nap megintcsak eltelt, míg a BÜTORÉRT szakértője megjelent a helyszínen, felülvizsgálta az egyszer már megvizsgált bútor, s a panaszt ő is jogosnak találta. Majd elefejtettem: újabb jegyzőkönyv született; is-mét türelmemre intették a reklamálót.

Az ügy ezután (legalábbis az eddigiekhez képest) gyorsabban folytatódott. Ismerősöm kapott egy hivatalos felszólítást szeptember elején, hogy a bútor-t vigye be a bizományi áruházba, majd a számlát küldje el a vállalat reklamációs osztályára, ahonnan a pénzt haladéktalanul megküldik. A bútor szeptember 8-án bevitte a bizományiba, a számlát elküldte. Szeptember 14-én jött az értesítés, hogy a „vételár és a szállítási költség visszafizetését táviratilag átutalták címére”. A pénz szeptember 24-én megérkezett, éppen jókor ah-hoz, hogy ismerősöm legalább megvásárolhatta az új heverőt.

Végül mindössze néhány kérdést: a BÜTORÉRT miért nem végzi garanciális szolgáltatását a törvényben biztosított és előírt módon Szegeden? Miért szükséges ilyen huzavona egy jogos panasz orvosolásához? S miért nem intézheti a szegedi BÜTORÉRT-bolt a reklamációt saját hatáskörben?

M. I.

A kísérletes sebészeti szekció vándorgyűlése Szegeden

A hét végén Szegeden Ennek magyarázata: az eg-rendezik meg a Magyar Se-bésztársaság kísérletes seb-szeti szekciójának vándor-gyűlést. Az ünnepélyes megnyitót ma, csütörtökön délután 6 órakor lesz a Dugonics téri központi egye-temi épület aulájában, majd a vándorgyűlés részt-vevői a Dömbön meghall-gatják Lehotka Gábor orgo-nahangversenyét. A tuda-mányos program holnap, pénteken reggel fél 9-kor három szekcióban kezdődik a sebészeti, a szemészeti és a biokémia módszereit klinikán és az akadémiai bizottság színházában. A vándorgyűlés, melyre mint-egy 80 vendéget várnak, kö-zöttük tíz külföldit, 87 elő-adás után szombaton a déli órákban fejeződik be.

A kísérletes sebésztársaság szervezettel fiatal ága a sebésztársaságnak, két-évenként tartja vándorgyű-léseit, a szegedi vándorgyű-lés csupán a harmadik, az érdeklődés azonban egy-z inkább növekszik iránta.

I. N.

Új könyvtár az ifjúságnak

A szegedi ifjúsági könyvtár szinte egyedülálló az országban. A 14—18 éves középiskolásoknak, szakiskolásoknak, ipari tanulóknak, Szeged fiataljainak igényeit igyekszik kielégíteni, jelenleg nem éppen megfelelő körülmények között. A ifjúsági könyvtár a városi ifjúsági ház alberlője, ott kapott két kis szobát, melynek a megközelítése is igen bonyolult feladat. Az ifjúsági házban a közeljövőben átalakításokat végeznek. Fő-démszere, átépítés, tatarozás szerepel terveikben, hogy végre az ifjúsági ház irodaházból valóban az ifjúság otthonává alakuljon. Ezzel megpecsételődött az ifjúsági könyvtár, és mintegy 900 olvasójának sorsa.

Az illetékes tanácsi szervek példamutató gyorsasággal jelölték ki az új ifjúsági könyvtár helyét a Tanácsköztársaság utca 2. számú házban, a Somogyi Könyvtár közvetlen szomszédságában. A helyiség le-hetőségeinek felmérése után

a városi könyvtár elkészítet-tet az új ifjúsági könyvtár tervét. Ezek szerint a 90 négyzetméternyi alapterületű könyvtárat alakítanak ki, mintegy 10—15 ezer kötetnyi anyaggal. Ehhez az anyag-hoz mintegy 2000—2500 ol-vasót várnak. A mégcsak tervekben szereplő ifjúsági könyvtárnak módja, lehetősége lenne bizonyítani, igazolni létét, sajátos helyzetét és kísérleti jellegét. Olyan klubkönyvtár alakulna itt, alkalmazkodva a fiatal élet-kori sajátosságaihoz, mely lehetőséget nyújtana a leg-különbözőbb rendezvények (fró-olvasó találkozók, tanítási órák, klubfoglalkozások stb.) rendezésére, ugyanak-or megismertetné az ifjúságot az információszerzés módjaival (katalógizálás, for-rásanyag-gyűjtés stb.) is. Szoros kapcsolatot tartana fenn Szeged oktatási intéz-ményeivel és a KISZ-szerve-zetekkel. A könyvtár új he-lye sok előnnyel rendelke-zik. Szoros, eleven és folya-

matos kapcsolat fenntartá-sát lehet biztosítani az anyakönyvtárral. Így, ha már egy épületben nem old-ható meg a két könyvtár működése, a közelség fel-oldja a még meglévő elszí-getelő problémákat.

A helyiség átalakításának, felújításának, berendezésé-nek tervezett költsége körül-belül félmillió forint. Evi fenntartása pedig előrelát-hatólag 140 ezer forint körül lenne. Egyelőre még csak a helyiség és a terv a valóság. Biztató jel-e, hogy a szüksé-ges átalakítási munkákat zárt térben kell végezni, így a téli időszakot is ki lehet használni. Az új ifjúsági könyvtár minél előbbi meg-születése közös érdek, érde-ke a városi könyvtárnak, a KISZ helyi szerveinek, okta-tásügynek, iskoláknak, és mindenképp a város olvas-ni-tanulni-művelődni vágyó ifjúságának. És ezt kívánja mindenkitől a most megszü-letett ifjúsági törvény is.

T. L.

DM
DÉLMAGYARORSZÁG
POSTALADÁJA

Őszintén
szóljunk!

Egész kis vezércikket ka-nyarított mondandójából Tóth Mihály (Kossuth Lajos sgt. 16.) olvasónk. Leírja, minap baráti körben vitatkoztak arról, hogy az em-berek milyen gyávák: egy fröccs mellett vagy a folyó-szón mondanak véleményt, de soha nem szemtől szem-be mondják meg a valósá-got. — Azért is idézzük szí-vesen olvasónk leveléből, mert nekünk is meggyőző-désünk, hogy a hibák feltá-rása, az egyesenes kritika alapfeltétele ügyeink javítá-sának, s ahogy olvasónk kiemeli: az őszinte, nyílt légkör megteremtése a je-lentző pártunk politikájára, ugyanakkor káros erkölcsi magatartás, avagy tisztés-ségtelen nyereszkeskedés, ha-nyagul végzett munka lát-tán is hallgatnak az embe-rek. Majd szól más! Pedig semmi sem árt jobban a politikának, mint a közöm-bösség, avagy az, hogy má-sokra várunk, hogy kimond-ják a kritikát.

Üzenetek

Márki Gyula (Csuka u. 3.): panaszlevelét továbbítottuk a városi KÖJÁL-nak. Lázár Bránkó (Baktó, Kiskert u. 26.): javaslatokra lapunkban visszatérünk, még nem tudtunk választ kapni az il-letékesektől. Több olvasónk-nak: a múlt heti postaládá-ban megjelent Végül ki fe-lel? című írásunknak — amelyben szóvá tettük, hogy a vállalati gépkocsivezetők sokszor fáradtan indulnak nagy utakra — nagy vissz-hangja támadt. A témára még visszatérünk. A hozzá-szólásokat köszönjük. Halász Etelka (Szivárvány u. 10/A): levelet továbbítottuk a III. kerületi tanács gyámügyi ha-tóságának.